

Selmeczbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Humanus egyleteink megfelelnek-e feladatuknak?

„Szeresd felbarátodat mint tennemagadat!”

Ennél egyszerűbb, ennél nemesebb, ennél magasztosabb elvet még senki sem hirdetett. Ha ezt követné minden ember, nem volna család, rágalom és nyomor a világon; oly fönséges az, hogy annak hirdetőjét okvetlenül keresztre feszíti a tömeg. — És már a régi világ bölcsői, így Zoroaszter is ezen elv megvalósításában látták az emberiség boldogságát, s igyekeztek azt a szivekbe beoltani. De az ember önző; magamagát szereti; a felebarátja nyomoruságát nem látja, nem akarja látni. Így volt az mindig, és így van az most is. Mindenki siet élvezni a jelent, vagy halmozni az aranyat, és lelkiismeretét megnyugtatja avval, hogy hanyagul odadob egy-egy morzsát az éhezőknek.

A humanus egyleteknek nagyjából az a hivatásuk, jóvátenni mit egyesek elmulasztottak. — Ily szép és nemes célt tűzött ki magának városunkban a Szent Erzsébet nőegylet, az evangélikus nőegylet, a gyermekbarátegylet, stb. — Tudjuk és elismerjük, hogy ezen egyletek nem egy családnak nyújtanak segílyt, nem egy gyermeket ruházott fel ezen egyleti jótékonyosság; csak az a kérdés, ez az egyleti jótékonyosság helyesen, a hivatásnak megfelelően volt-e alkalmazva?!

Városunkban és környékén, sajnos, nagy a nyomor; nagyobb mint gondoljuk, megdöbbentőbb, mint sejtjük.

Hányan vannak itt özvegyasszonyok, kiknek férjük után semmijük, még néhány fillérnyi nyugbérük sem maradt; kiket a nélkülözés, a nehéz munka megtört s talán még néhány apró gyermekről is kell gondoskodniok. Hányan vannak itt az apátlan,

anyátlan árvák, kik csak a könyörtelen szomszédok kegyelemkenyerén élnek; hány van olyan család is, hol a keresetképtelenné vált családapá a kórházban fekszik, két—három gyermek beteg, s a kimerült anya leroskadóban van. Nézzétek meg ott azt a nőt! Szeme világát elvette a betegség; vagy a sirás; teste erejét a nélkülözés, a nyomor. Két kis fia vezet lassan, óvatosan; fájdalmas pillantásaik megindítanak a szírtet is. Kérdezzétek őt meg, megtalálta-e őt az egyleti jótékonyosság?!

Kérdezzétek meg a szegény nyomorultat, ki a város valamely rejtettebb zugában kínosan számilálja napjait; kinek nincs jóakarója; megtalálta-e őt az egyleti jótékonyosság?!

Kérdezzétek meg ama gyermeket, ki ott siratja apját, anyját a temetőben; kinek éjjeli hajléka ma itt, holnap ott van, valami lóczán, ajtóküszöbön; vagy kit ugyan,

Tárcza.

Mimihez.

Ah, végre engedsz! Jégszivednek
Hideg páncélja oldva már!
Idegeid vágytól remegnek;
És ajkad, im, csókomra vár!

Hozzám simulsz! lehelted éget!
Szorosra átölel karod!
Mi az, hogy régi büszkeséged
Írántam így megváltozott?!

Tán új csillagzat áll az égen?!
Vagy én szépültem meg imént?! —
Ah, már tudom! Hiszen nem régen
Megnyertem a főnyereményt.

Mephisto.

A megvásárolt menybéli jus.

Nem volt józanabb, jámborabb, ájtatosabb ember a faluban Csuka Péternél. Házát szent kép díszítette, ő maga meg a világért sem mulasztotta volna el a tisztelendő urnak egyetlenegy prédikációját sem; hogy igazhívő létére szorgalmasan eljár a szent misékre, azt mindenki tudta az egész környéken. Ha egy-egy merészebb szó kiszaladt a száján, már leste az alkalmat, hogy félrevonulhasson, hol azután áhitatosan elfordult szemmel veregette a mellét: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa!

Hogy ilyen lelki irány mellett nem igen fogyasztotta a falubeli koresmáros borát, az igen természetes. Csak sátoros ünnepeken tért be néha egy kvaterkára, ezt szép csendesen kiszűröcsölgette s ment hazafelé, titkon még egy fájdalmas pillantást vetvén az ott maradt mulatókra. Talán sajnálta, hogy ő nem mulat tovább velük, vagy a világ romlottsága hatotta meg, hogy az emberek inkább a boros pohár mögött ülnek, mint az olvasót forgatva?! Rosz nyelvek ugyan azt rebesgetik Csuka Péter uramról, hogy bizony nagyon szereti a szőlő nedűjét; hogy van is pinceszében nem egy pókháló, teli palaczk, csak hogy halandó ember soha se látott egyet is közülük, annál kevésbé hogy ivott volna Csuka uram borából, mert hát a vendégszeretet nem tartozott ő kelme jeles erényei közé. De hiszen nem is lehet egy ember sem tökéletes; nem de?! Elég, ha az ember, mint Csuka uram, ájtatos, jámbor hívő, a többi azután mellékes; a menybéli üdvösség biztosítva van részére.

Már most nem tudjuk, voltak-e a tisztas férfinak valami titkos bűnei, vagy nagyon érzékeny volt-e a lelkiismerete, de annyi tény, hogy Csuka Péter szörnyű módon féltette a menybéli üdvösségét. Ha valamit hallott, látott, vagy, — oh borzalom! — épen cselekedett olyasvalamit, mi lelkiismerete nyugalma háborította; például, ha világi zenére fülelt; vagy valami kaczkias menyecskén akadt meg a szeme; vagy pipára gyújtott, mielőtt elmondta volna a reggeli

imádságát; nem volt sietősebb dolga, mint vezekelni.

Allott ezen vezeklés pedig abból, hogy maga vágta föl a tüzelő fáját, maga rakta be a ház héja alá a szénáját, vagy maga gyürközött neki szép fehérre kimeszelné a házat kívül, belül, mintha jelezni akarná vele azon kiváló gondját az ő lelke tisztaságának épentartására.

S hogy ezek a munkák csakugyan vezeklés számba mentek, azon senki sem kételkedhetik, lévén Csuka Péter uramnak elég vagyona ahhoz, hogy nem egy, de tíz bérest is felfogadhasson tetszés szerinti időre.

Persze, a rágalom mindig résen van, s azt mondja, hogy Csuka uram pusztá fukarságból áll be magamagánál béresnek.

De hát ilyenek az emberek; soha sem akarják elismerni a más érdemeit!

Pedig nincs miért irigyelni szegény Csukát! Ő igazán szánandó ember! Annyi kísértésnek van kitéve, s ő el nem tántorul.

A multkor is, — meg kell itt jegyeznünk, hogy Csuka uram épen nem megvetendő ember; úgy negyven éves, ősz haja nincs, arcza nem csunya, creje egészsége kifogástalan —; hát, mint mondtam, a multkor is, a Kardos Vicza, az a tüzről pattant, bogárszemű fiatal özvegy, nem erőnek erejével akarja-e, hogy Péter bácsi, — ah, Péter bácsi! S milyen nyájas, behizelgő hangon mondta azt Vicza: „Péter bácsi!” — térjen be hozzá egy pohár jó borra?

Ilyen kettős, bűnös kívánság!

ki tudja milyen czélből, valamely ember ellát annyival, hogy az a fiatal, zsenge élet végleg el ne hervadjon, de mely keserű jótéteményt százszorosán meg kell szolgálni; kérdezzétek meg a gyermeket, megtalálta-e őt az egyleti jótékonyosság?!

Hiszen belátjuk azt, hogy sokkal kényelmesebb a jelentkezők, vagy épen a pártfogottak közül kiválogatni azt, ki legjobban tud sopánkodni, vagy kinek leghathatósabb pártfogása van, de szerény nézetünk szerint az volna az említett egyletek feladata, hogy a nyomort felkeressék a saját hajlékában, s jótéteményeik kiosztásánál ne engedjék befolyásra jutni a protekziót, hanem annak juttassák oda az adományt, a ki leginkább rászorult; mert, ki kell mondanunk, az eddig részesítettek közül soknak, nem akarjuk állítani, hogy nagyobb részének olyan anyagi helyzete van, hogy méltán kérdezhetjük, mi révén, mi jogon, mi alapon jutottak az egylet jótéteményéhez?

Az ily egyletek csak akkor felelnek meg czéljuknak, feladatuknak, ha működésükben finom tapintattal ki tudják kutatni, hol legégetőbb a seb, legelviselhetlenebb a nyomor. Mert nem azok szenvednek a legtöbbet, kik rimánkodva kitarják szegénységüket, hanem azok, kik palástot vetnek az őket marcangoló inségre.

A helybeli önkényes tüzoltóság nyári mulatsága.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

A f. hó 11-én a Felső-Rónán tartott önkényes tüzoltóság nyári mulatsága igen jól sikerült.

A gyülekezés reggeli 8 órakor volt, az őrszoba előtt, honnét 8¼ órakor, a hodrusi bányászzenekar kíséretében elindult a

Hogy tehetne ő ilyet, ő, jámbor, a áhitatos Csuka Péter, hogy először: betérjen egy fiatal, szép fejrészemélyhez, a ki még hozzá özvegy; és másodsor: hogy ő, Csuka Péter, ilyen veszéyes társaságban még bort is igyék; de bort, ezt az vérhevítő, észbontó, minden rosra csábító italt?!

És ő, Csuka Péter, lelke mélyén bevallja magának, hogy ő szeretné a fiatal, szép özvegyasszonyokat, no meg a jó bort is; de mikor mind a kettő olyan veszedelmes portéka!

S ő hősiiesen ellentállt a kísértésnek, bármily nagy lelki küzdelmébe került is légyen; de sűrűn mondogatta is magában: „Apage Satanas! Apage Satanas!”

Tudni való, hogy Csuka ur nem volt valami közönséges parasztember. Diákul is tudott ő vagy száz szót; járt is vagyhárom latin iskolát, de tovább nem vihette! majdnem megzavarta a fejét a sok tudomány; haza hozták hát szépen, legyen belőle gazda; lesz mivel gazdálkodnia.

Csak az az egy ragadt rajta diák korából, hogy kaputot viselt és szörnyűségesen félt az örök kárhozattól.

De meg vala írva a sors könyvében, hogy Csuka Péter élete folyása egészen más irányba tereltesék.

Vala pedig épen bucsu a faluban, egyike azon sátoros ünnepeknek, melyeken Csuka uram nem tartotta véteknek betérni a korcsmába.

A korcsma tágas udvara tisztára volt söpörve, pataki homokkal kiszórva; azt mondjuk,

vig tüzoltócsapat. Még az időjárás is kedvezni akart a kirándulóknak, néhány felhőcskét gyűjtve az égre, elég sűrűket, hogy néha-néha felfogják a nap perzselő melegét, de nem elég komolyakat, hogy esőtől tartani lehessen.

A Felső-Rónán azután a csapat megérkezéssel derült, kedélyes hangulat ütött tanyát. A tüzek nemsokára hatalmasan lobogtak; s a szakácsok (Fodor József állatorvos, Thuránszky Béla, Ochtendung Ignác, Szeidel Ágoston urak) neki gyürközve, hozzáfogtak a villásreggeli elkészítéséhez, mely vese-velő és cigánypescenye alakjában került a szép fehéren terített asztalra. A közben a terjengő illatok már elárulták a készülő gulyás jóságát, és ügyes asszonyi kezek, szorgosan neki láttak a juhturós, töpörtyüs galuska megalakításához. E közben Pauer János, akadémiai titkár, tüzoltó főparancsnok ur is megérkezett, s az időnek, mintha szárnyai lettek volna, oly hamar eltelt az ebédig, mely jó étvágygyal s vidám kedélylyel lett elköltve, nagy meglepődésére a nevezett szakács urak és kedves nejeiknek, kik sikerült művészetük bizonyítékát láthatták az ételek gyors fogyásában. Hogy ily vidám hangulat mellett tósztok sem hiányoztak, az természetes. Elsőnek Pauer János, főparancsnok ur fogott poharat, s a tüzoltóság jelen viszonyairól beszélve, azon reményének adott kifejezést, hogy nemsokára a czélzott újítások valamennyiök meglepődésére fognak megoldást nyerni, részéről kijelentve, hogy ő mindég és mindenhol a helybeli tüzoltóság érdekét és javát tartja szem előtt, azt igyekezik előmozdítani. Hivatkozott azon érdeklődésre is, melyet a sajtó tanúsít a helybeli tüzoltóság ügye iránt, kiküldve ez alkalom-

mal tudósítóját, mi bizonyíték a mellett, hogy a tüzoltóság ügye megérdemli az általános érdeklődést és felkarolást. A szót most kiküldött tudósítónk és munkatársunk Abai Ottó vette át, ki a „Selmeczbányai Hetilap” nevében emelte poharát a selmeczi önkényes tüzoltóságra, mint oly testületre, melynek nemes működését nem befolyásolja a magán érdek, de a tiszta, önzetlen felebaráti szeretet; melynek tagjai mindig önfeláldozón, éltük kockáztatásával állják meg helyüket. Ugyancsak a tüzoltóságot éltette Fodor állatorvos; Ertl Vilmos az alparancsnok, Greguss Antal urra köszöntötte poharát; a főparancsnok ur a tisztjüket oly jól teljesített szakácsokra és a rendezőségre. Fodor, főszakácsmester ur, az ő kendőből csavart sapkájával s fehér kötényével humorosan felelt: mire megint Pauer János főparancsnok ur vette át a szót, kiemelve, hogy oly összetartó testületté akarta átalakítani a selmeczi tüzoltóságot, hol nincsenek tekintettel a társadalmi rangra, hanem egyik a másikat testvérül tekintse. Lelkes éljenzés jutalmazta e meleg hangon mondott szavakat, melyekre megint e lapok tudósítója a tüzoltóság parancsnokságát éltette, kiemelve Greguss Antal alparancsnok ur érdemét mint szertárosét, a ki fáradozásának a tüzoltóság jelen tökéletes felszerelését köszönheti. Hogy ezzel a tósztok sora még nem szakadt meg, arról gondoskodott a jó Lesztányszky-féle bor. Időközben megjött még egy szakasz tüzoltó, Klein Frigyes vezérlete alatt. A főparancsnok ur, fogadván őket, azon reményének adott kifejezést, hogy a jó egyetértést, a kedélyes összehangot hihetőleg senki közülük megzavarni nem fogja.

A vendégül hívott dalárda néhány

„Ugy-e bár, most azért sóhajtott, mert azok ott kint annyira neki adták magukat a földi élvezetnek? Hja-ja, könnyelmű, nagyon könnyelmű manapság a világ!” Szóal meg az idegen, jámborul összetéve kezét.

— Oh igen! — fohászodik Csuka, ki még nem tudja, hányadán van.

„Lássa, kedves urambátyám! Valamikor én is olyan voltam; a mulatság volt az egyedüli gondolatom; megfeledeztem egészen a menybéli üdvösségről!”

— No és most? —

„Most nincs mit féltennem! Kitomboltam magamat és égi üdvöm biztos!”

— Hogy-hogy? —

„Hát az igen egyszerű! Midőn már nagyon belemerültem a világi gyönyörökbe, kezdett kissé a lelkiismeret bántani.”

— És azután? —

„Fölkerestem a határunkon lakó remetét, s elmondtam neki bajomat.”

— S az mit mondott? —

„Fejét csóválta; azt mondta, hogy el vagyok veszve!”

— És hogy vezekelnie kell, ugy-e? —

„Oh nem; egyszerűbb módot ajánlott.”

— Ah, egyszerűbbet? S az miből állott? —

Az idegen óvatosan körültekintett, s azután titokzatosan odahajolva Csukához, suttogva mondja: „Eladta nekem a menybéli jussát!”

Csukával fordult egyet a világ; oh, ha ő

dalt énekelt, Banók Feri is kitett magáért zenészeivel; a közönség ugy szaporodott, mintha csak ugy nőne a földből, ugy, hogy már az első négyest is két rendben kellett felállítani az egyszerűen, de izléssel díszített táncsteremben. Mindenütt tarkállottak a hölgyek világos ruhái, mindenütt jó kedv uralkodott, a város legintelligensebb közössége képviselve volt, s a fesztelen, kedélyes mulatság eltartott a késő éjjeli órákig; s azt hisszük, a ki csak részt vett e sikerült mulatságon, annak kedves emlékét fogja megőrizni mindig.

Ujdonságok.

— **Semélyi hírek.** Gschwandtner Gusztáv segédmérnök, mérnökké és Tomasovszky Lajos akad. tanársegéd, segédmérnökké nevezetett ki. — Ertl Vilmos földbirtokos, derék polgártársunk az állandó gazdasági tudósítói tiszttel lett megbízva városunk területére nézve, a földművelésügyi miniszter által. — Krausz Kálmán főkapitányunk f. hó 14-én 4 heti fegyvergyakorlatra vonult be, mely idő alatt a rendőrkapitányi hivatal vezetésével főispánunk, Sztancsay Miklós hely. főjegyzőt bizta meg. — Kuti István volt kolozvári aljegyző a főispán által, helyettes alkapitánynak neveztetett ki. — Klein Frigyes tb. rendőrfogalmazó a tanács részéről felhatalmaztatott kihágási ügyekbeni biráskodásra.

— **Dóra.** Szász Coburg Gothai Fülöp herceg ö kir. Fenségének fenséges leánya e hó 12-én hagyta el a szent-antali kies fekvésű kástélyt, honnét fogaton Garam-Berzenczére, innét a vasuton Stiriába utazott fenséges szüleire.

— **Fényes esküvő.** Sztancsay Miklós h. főjegyző oltárhoz vezette az ág. evang. templomban Wankovits Hedvig kisasszonyt, Wankovits Lajos tb. városi tanácsos, takarékpénztári igazgató stb. és neje szül. Bányász Lenke, bájos fogadott leányát e hó 10-én. A nászmenetben részt vettek a fogadó örömszülőkön kívül Szitnyai József polgármester és Krausz Kálmán főkapitány mint tanúk és a vőlegény rokona Kuti István mint vőfély. Az esküvőt, mely d. u. 5 órakor tartatott meg, lakoma

követte, melyen annál kitünőbb volt a vidám hangulat, minél inkább kitudódott, hogy e nap az örömszülők egybekelésének 27-ik évfordulója s hogy így hát a vendégek voltaképen kettős ünnepet ülnek. Szitnyai József polgármester a fiatal párra, majd Krausz Kálmán főkapitány a fiatal pár mellett a fogadó örömszülökre, kik 27 év előtt szintén ily fiatalon keltek egybe emelték poharukat. A lakomán, mely éjjel előtt 11 órakor ért véget, a többek között a Regéczy család is részt vett. Sok boldogságot a fiatal párnak, de az örömszülöknek is!!

— **Hymen.** Ernst Zsigmond selmeczi kereskedő f. hó 20-án tartja esküvőjét Nyitrán, Ernst Malvin kisasszonnyal Nagy-Lothról.

— **Halálozás.** Lander szül. Zallauzeni Prean Emilia, csász. és kir. őrnagy özvegye augusztus 9-én 77 éves korában elhunyt. Számos rokon, jó abrárt és ismerős gyászolja a széles körben ismert elhunyt urnót, kinek temetése nagy részvét mellett e hó 12-én ment végbe.

— **Főlakasztotta magát** f. hó 7-én egy vihnyekörnyékbeli majoros gazda, Oschusz János. A hatalmas szál, de, mint mondják, kissé hig velejű ember az nap hazajövéen a legelőről, látta, hogy a felesége épen kenyeret süt; meghagyta neki, hogy csináljon lángost, s avval eltűnt. A lángos elkészült, de gazduram nem volt látható sehol; végre is megtalálta őt a felesége a padláson, felakasztva. Az bántotta az ő lelkét, hogy birtokát csekély tartozás terhelte; özvegyet és 3 gyermeket hagyott hátra.

— **Előleges szini jelentés.** Mégis kapunk ide szintársulatot, és pedig olyat, a milyennel meg lehetünk elégedve; kezeskedik arról az, hogy a F. M. K. E. maga választotta azt szintársulatát, s tudjuk e tekintetben mily elvei s követelményei vannak a F. M. K. E.-nek. A társulat, Egri Kálmán igazgatása alatt, f. évi szeptember hó elsejével szándékozik itt Selmecezen a szini évadot megnyitni; előadásra kerülnek operettek, szinművek, vigjátékok, népszinművek; a műsorból csak néhány előadandó darabot említenek föl, de a néhány is tájékoztatást nyújt nekünk a társulat szervezetéről, tehetségéről, így például színre kerül: A Szultán, Bányamester, Kis alamuszi, Czigánybáró, Suhancz, Szókimondó asszonyság, Bubos pacsirta, Bánk bán, Három testőr, Fedora,

is olyan portékát vehetne! Vicza, Vicza, milyen gondolatra vitted a jámbor Csukát!

— És lehetséges az? —

„És ön azt nem tudja? — Csodálkozik az idegen.

— Már honnét tudnám?!

„Igaz, igaz; azt nem kötik akármiknek az orrára; de az mellékes! Én megvásároltam tőle a menybéli jussát; nagyon jámbor ember volt, szerezhetett érdemeket egy másikra, én meg élhettem világot. S az a jó benne, hogy a mit azután elkövettem, az nem terhelte a megvásárolt jussomat; csakhogy most már nincs szükségem rá. Meguntam az életet; jámborul élek, s szinte terheli a lelkemet, hogy nekem most már két menybéli jussom van. De ne beszéljünk róla! Az ég vezérelje urambátyám! Nekem menem kell!”

— Ne, ne menjen még, öcsémuram! Dehogy eresztem; vagy legalább kísérjen el hazáig; örül a szívem, hogy a mai romlott világban találkozhattam egy emberrel, kinek két menybéli jussa van. Jöjjön, jöjjön velem! — S ezzel karon fogja az idegent, s czipeli magával, lakására; annyira ment, hogy a pinczéből felhozott két öblös tüveget jóféle borral, s azután magukra zárta az ajtót. Mit végeztek ott, soká nem tudta meg a világ, de hogy valami fontos dolguk volt, bizonyítja az, hogy éjjelig ültek együtt két gyertya mellett.

Kis időre rá azután volt mit bámulnia a falu népségének.

Az a józan, asszonykerülő, ájtatos Csuka Péter, mintha kieseréltek volna.

Mindennapos lett a korcsmában, a prédikációkat ki-kihagyogatta, a templomba is mind ritkábban járt, de annál sürűbben settenkedett a szép Vicza ablaka alatt.

Mi lelte azt az embert?!

A félénkebbek, jámborabbak azt mondták, hogy az ördög bujt bele. A rozszakarók azt mondogatták egymásnak Csukára czélozgatva: „No valahára kibujt a szeg a zsákból!”

Elvége a sok bebuvási és kibujási elméletnek gyakorlatban az lett az eredménye, hogy Csuka Péternek országos kórhely hire járt az egész környéken. S midőn már annyira vitte a dolgot, hogy nem restelkedett fényes nappal, nyilvánosan sétálgatni a szép Viczával, sőt, — uram fia! — az is megesezt nem egyszer, hogy éjelre haza sem jött, és hajnalban női kezkezővel a nyakán ballagott hazafelé, az egész község megbotrározott rajta, s az öreg fötisztelendő ur helyénvalónak tartotta maga elé idézni Csuka Péter urat, hogy jól megmossa a fejét.

A jószágos fötisztelendő urat szörnyen bántotta, hogy dorgáló szavait oly közönnyel hallgatja Csuka Péter. Végre is kifakad nagy mérgesen: „Maga megrögzött, vén bűnös! Hát annyira elfordult az Istentől oly rövid idő alatt,

Apja leánya, Kis höresög stb. A szinigazgató 12 előadásra nyit bérletet. Meg vagyunk róla győződve, hogy ha a szintársulat azt megérdemli, mint feltehető, közönségünk sem fogja megvonni tőle pártolását. Már nagyon is éreztük eddig egy jó szintársulat hiányát, s azt nem pótolhatja semmiféle zengeráj vagy akrobata csapat, sőt az ilyenek gyakrabbi fellépése határozottan hátrányos befolyással van a közönség izlésére is, de leginkább a fiatalság erkölcsére. Ez okból örömmel üdvözöljük Egri Kálmánt és társulatát körünkben, s őszintén óhajtjuk, hogy itt, s egyáltalán a F. M. K. E. szini kerületében állandó otthont találhasson.

Különfélék.

— **Megdöbentő jelenségek** merülnek fel zsenge koru fiatalságunk erkölcsi világában. Csak nem nagyon régen volt az, midőn egy helybeli jó hirnevű kereskedő fia az apjától elcsent pénzt, nehány társával elpazarolta, mely esetből folyólag nehány tanuló ki is tiltatott az iskolából; s most megint ily igazán megdöbentő esetről értesülünk. Kiméletből a szegény szülők iránt, nem emlitünk most neveket, csak elmondjuk a tényt. Egy alantassabb alkalmazott 10—12 éves fia, egy másik fiu állítólagos felbujtogatására, apja társának ne-jétől mintegy 15 forintot lopott el, s e pénzt, — tollunk irtózik csak ecsetelni is — korcsmában, pálinkamérésben, a legkülönfélébb nép társaságában széjjel szórta. Azt kérdezzük, nem érdemelné-e az a korcsmáros, az a butikos a legszigorubb büntetést azért, hogy gyermekeknek ad helyet korcsmájában, hogy gyermekeknek ad italt?! Nem volna-e első kötelessége, ha látja, hogy pénzt pazarol az ily gyermek, a rendőrséget azonnal értesíteni? Meg tudnók nevezni azt a korcsmáros is, kinél a pénzből költöttek a fiuk s kinél még munkásokat is traktáltak és ki elég lelketlen volt abból hasznot huzni, de ez egyszer nem akarunk még a független sajtó, e hivatott erkölcsbiró egész szigorúságával eljárni; megelégszünk egyelőre azzal, hogy a rendőrség intező köreit a közkerölcs nevében erélyesen felszólítjuk, hogy az ily hasonló eseteket tegye egyszer s mindenkorra lehetetlenné az által, hogy szigoruan,

hogy óvó intéseimre csak vállát vonogatja és mosolyog is?!”

— Főtisztelendő uram! — mondja Csuka Péter, bizalmasan megveregetvén a plébános ur vállát; — Soh'se féltse a menybéli üdvösségemet; ha már tudni akarja, hát megmondom: Nézze, ittvan róla az irás, nekem két menybéli jussom van. Az egyik az én örököm, azt elhegedülhetem; a másikat vettem száz pengő forinton; annak meg nem árt, akármit csinállok. Minden jót kívánok, fötisztelendő uram! — S ezzel nevetve sarkon fordul Csuka Péter uram, s ott hagyja a plébános urat, ki így gondolkodik magában, Csuka uram nyilván megbolondult; nem is lehet más-ként.

De a dolognak hire járt; Csuka uramat, ha nagyon kirug a hámból, mindjárt kérdezik, mennyiért vette meg a másik menybéli jussát, mi Csuka uramat annyira bosszantja, hogy mérgeben két literrel többet hajt fel a rendesnél; az emberekét kerüli, mint előbb, de többé nem vezekel, hanem Viczánál keres vigasztalást, ki is kitünően érti a módját, miként kell olyanfajta jómódú emberrel elbánni.

Nem tellett bele két esztendő, és Csuka uram, végkép elszegényedve, bujában a mestergerendára akasztotta a kabátját, melyben magát is benn felejtette; kezében volt az irás a megvásárolt menyei jusról. Csak meg ne csalatkozzék benne.

Puck.

nagy büntetés terhe mellett tiltsa el azt, hogy a gyermekeknek szeszes italok adassanak, s üldözze e tilalom áthágóit a törvény egész szigorával. Mi részünkről utána járunk a dolognak, s azon lelketlen korcsmárost vagy pálinkamérőt, ki gyermekeknek szeszes italt mér, kérlelhetetlenül a közönség ítélő széke elé állítjuk. Nem mulasztathatjuk el itt azon fájdalmas észrevételt tennünk hogy mily következményeket vonhat maga után az ily gondatlanság s egyesek részéről haszonlesésből üzött lelkiismeretlenség!

— **Anyakönyvvezetői kerületek.** Törvényhatóságunk négy anyakönyvvezetői kerületre lett felosztva még pedig: Selmezbánya belváros, melyhez Banka és Felső-Róna külutczák csatoltattak, a hodrusbányai, bélabányai és a steffultói kerületre.

— **A selmeicz-ípolysági vasut közgazgatósi bejárása** f. évi szeptember első napjaiban fog megtörténni. Már e hónap 24., 25. és 26-án kellett volna ennek végbe mennie, de a Selmeicz-garamberzencei vonal tervei még nem lettek a ministerium által megerősítve.

— **A Szitnya-ünnepélyhez** utólag még ki kell emelnünk, hogy a banketten felszolgált ételek Szkala uradalmi erdővéd konyhájából, az italok pedig ugyancsak az ő pinczéből kerültek ki és a résztvevők nem győzték azok jóságát, valmami a prompt kiszolgálást eléggé dicsérni.

— **A hegybányai gyermektelepről** e hó 12-én hétfőn trombita- és dobszó mellett Selmeiczre vonult be a kékrűhás fiúcsapat és a városháza előtt állást foglalván, Szabó József vezértanár vezetése alatt Szitnyai József polgármesternek tisztegett. Ez alkalmából néhány szép dalt énekelt el a fiúcsapat, a többi közt a magyar nyelvre lefordított bányász dalt is. Természetes, hogy az éljenek nem hiányoztak.

— **Selmezbányai vendéglősök szikvizgyára.** A szikviz árának felemelésére egyet gondoltak vendéglősök és megalapították a fenti című részvénystársasági szikvizgyárat. A gyár helyisége az Oszvald-féle házban van a felsőpiacon és gyártmányát eddig nagyon dicsérik. Ez uton a vendéglősök jó és olcsó szikvizhez fognak jutni.

Rendőri hírek.

A szabadbadbani fürdés ellen tett felszólalásunknak már is gyors eredménye volt; mert mint a „Selmezbányai Híradó“ írja, a szabadbadbani fürdés szigorúan eltiltatott és a tilalom betartására a kellő intézkedések megtételtek.

Még egyszer a piacról. Említettük, hogy a kofák tömeges elővételét vásárokkor meg más alkalmakkal, közönségünk érdekében korlátozni kellene. Most e tárgyra vonatkozólag újból kaptunk leveleket, melyekben el van mondva, hogy ministerileg megerősített szabályrendelet nélkül is intézkedhetik a rendőrség mint vásári hatóság ilyen ügyekben. Szerzett információink alapján mi is azt hisszük, legjobb volna, ha a rendőrség saját hatáskörében odaintézkednék, hogy a kofáknak példának d. e. 8 óráig elővételket tenni ne szabadjon; ha azután valaki ezen intézkedés által jogaiban sértve érzi magát, ám tegye meg a lépéseket az illetékes fórumoknál.

Elveszett takarékpénztári könyvecske. Cziblik Benedikt hodrusi lakos elvesztett Selmezbányán egy 130 frtos takarékpénztári könyvecsket. A rendőrség azonnal megtette a kellő intézkedéseket, de erre szükség sem volt, mert a könyvecske becsületes megtalálója Száder István azonnal bejelentette, hogy a könyvecsket ő találta meg, a rendőrségnek azt át is adta. Cziblik Benedikt, örömeiben a becsületes megtalálót tisztességesen megjutalmazta.

Berondítás. Az elmúlt éjjel, a nyomdának egyik ablakát valami gyalázatos egyén undorítólag bemocskolta. — Nem vagyunk képesek fel-

fogni, hogy akadhat még ember, a ki ily vadállati ocsmányságot képes elkövetni. Rendőrségünk nyomozza a tetteit.

Máli Máriát a mult számunkban felsorolt csalások és lopások tetteit, fáradságos hajsza után sikerült Androvits Béla rendőrbiztosnak, a Szent Háromság hegyén elfogni. Máli Mária tettét bevallotta s vallomást tett arról is, hogy ezen tettek elkövetésére valami Hockné nevű asszony által — ki már régen áll rendőri felügyelet alatt — lett felbujtogatva. Ezen asszony volt orgazdája is, a mennyiben a kicsalt, vagy lopott tárgyakat hozzá vitte, ki azokat azután értékesítette.

B. tanító egy nyilvános hely ellen ok nélküli megverettetéért oly tartalmu feljelentést tett, mely ha a valóságnak megfelel, e nyilvános hely tulajdonosát s a többi résztvevőket is, a legszigorubbán kell hogy megbüntessék.

Az utczaseprő gárda.

— **Melodrama 1 felvonulásban.** — (Az utczán, kis pipával a szájában, megjelenik a selmeicz koldusbíró, utána exotikus formájú, az ember sokszor nem tudja eltalálni, férfi-e, vagy női alak, változatos, toaletben, valamennyien seprűkkel a kezükben.)

A kis pipás parancsnok (nagy fagotsszerű orrhangon):

Vigyázz most te seprűs sereg,
Mert a munkát itt kezdjük meg!!

A gárda kara (különbé orrhangokon):

Hál' Istennek, hogy még éhen
Nem haltunk meg a mult héten!

A kis pipás parancsnok (mint fent):

Mit, hát ti még zúgolódtok?

Tüstént dologhoz fogjatok!

A gárda kara (mint fent):

Könnyű neki elpipázni
És mireánk csak lármázni.

Pusztán a férfiak kara:

Hogyha egy kis bagót lenénk,
Hej, milyen boldogak lennénk!

(Egy ur az ablakból kidob egy kis szivarvéget, a gárda férfitagjai seprűjükkel együtt óriási erőmegfeszítéseket visznek véghez, hogy a szivarvég birtokába jathassanak.)

Kis pipás parancsnok (mint fent):

Rend ha mondom!

Parancsolom!

Kezdjétek meg már a seprést,

Mert különben kaptok verést!!

(A gárda férfi tagjai busan seprűni kezdenek. A női tagok azonban különféle evolucziókat visznek véghez egy utca ajtó előtt, hol a zöldsemmaradványokat dobták ki az utcára s azokból iparkodnak egyes izletes darabokat magukévé tenni s azután nagy mohósággal elkölteni.)

A kis pipás parancsnok (mint fent a női tagokhoz):

Nem hallgattok a jó szóra?

Mindig enni, az jó vóna?!

(A női tagok is busan seprűni kezdenek.)

A gárda kara (unisono, különféle fájdalmas orrhangokon):

Talán nem halunk meg éhen

Még ezen a folyó héten . . .

Talán az utczán találunk

Valamit, mit felhasználunk.

Legyünk csak jó reménységgel!

Hisz az Isten tán nem hágy el!!

(Az egész gárda lázas izgatottsággal neki esik a seprésnek).

A kis pipás parancsnok (mint fent. Kényelmesen elhelyezi magát egy tornácra s nagy füstgom-bolyagokat bocsajt pipájából)

Igy már jól van, ezt szeretem,

Dolgozz, dolgozz jó seregem!!

(Vége . . . azaz folytatása következhetnék, ha a nézőközönség szánalommal viseltetne a szereplők iránt.)

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosításokat ingyen ad a kiadóhivatal.

Két db. barokk stílű régi szek-rény költözködés miatt, eladó.

Egy két emeletes ház, a lyceum közelében nagyon olcsó áron eladó.

Egy jó karban lévő zongora olcsón eladó.

Kerestetik egy legalább 3 szoba és hozzá tartozó helyiségekből álló száraz lakás a belvárosban Szeptember 1-től.

Az alsó utczában a Pachertáró térére néző Hodina-féle ház eladó.

Egy zöld színű butorgarnitúra eladó.

A lyceum mellett egy három szoba, konyha, kamara, pincze stb.-ből álló lakás egy kisebb család részére olcsón bérbeadó. Ugyanitt egy külön bejáratu butorozott szoba is kiadó.

Azonnali, készpénz melletti megvételtre kerestetetik egy teljesen jó karban lévő, legalább négy szoba s hozzátartozókból álló ház, kerttel, lehetőleg a belvárosban. Főköllék, hogy száraz, egészséges lakhatás és víz legyen a házban.

Egy esinosan butorozott elsőemeleti szoba kerestetik szeptember-hó elsejére. — Czim a kiadóhivatalban.

6 szoba, konyha, éléskamara, kert használat, pincze, udvar stbből álló nagy lakás kiadó.

Hirdetés.

Tisztelettel alulírott, bátor vagyok a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az alsó gyógytár mögött lévő Gasperek Ignác-féle házban folytatott czukrárszüzletemben minden nap választékos és friss fagyalt kapható.

Kitünősütemény és czukorféléimet bátran merem ajánlani a t. közönségnek.

Kivánatra házakba is megyek és különösen lakadalmak és más ünepségek alkalmával szerény árat számítok.

Kérve nagyabecsült pártfogását, maradok

Selmezbányán 1895. augusztus 1-én.

kiváló tisztelettel

TUSCHIL GUSZTÁV czukrász.